ҲИСОБОТИ
Комиссияи олии аттестатсионии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар нимсолаи аввали соли 2020

Муассисаи давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (минбаъд – Комиссия) аз нахустин рӯзҳои фаъолияти худ бо истифода аз таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ фаъолияти худро тибқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18 марти соли 2015, № 1197 «Дар бораи фаъолияти илмӣ ва сиёсати давлатӣ оид ба илму техника», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 майи соли 2009, № 531 «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 июли соли 2013, № 1004 «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 12 январи соли 2010, № 593 «Дар бораи экспертизаи илмӣ ва илмӣ-техникӣ», фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Низомномаи Муассисаи давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон», Низомномаи намунавӣ оид ба шӯрои диссертатсионӣ, Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) аз 26 ноябри соли 2016, №505, дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон, дастуру супоришҳои Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Нақшаи фаъолияти Комиссия, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалие, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, ба роҳ монда, дар нимсолаи аввали соли 2020 дар самти аттестатсияи кормандони илмӣ ва илмӣ-техникии тахассуси олӣ корҳои зеринро иҷро намудааст.

Таъсиси шӯроҳои диссертатсионӣ. Аз ибтидои фаъолияти Комиссия то 1 июли соли 2020 барои таъсис додани шӯроҳои диссертатсионӣ (минбаъд – ШД) аз муассисаҳои илмӣ ва таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ ба Комиссия 159 дархост ворид гардидааст, ки аз онҳо 59 дархост қонеъ ва 95 дархост бо сабаби ба талабот ҷавобгӯ набудан рад карда шуда, 5 дархости дигар дар раванди омӯзиши шуъбаҳои аттестатсионӣ қарор доранд. Ҳоло аз 59 шӯрои диссертатсионии таъсисдодашуда 56 шӯро фаъолият дошта, аз рӯйи 176 ихтисос диссертатсияҳои номзадӣ ва докториро ба ҳимоя қабул карда истодаанд. Бо сабаби роҳ додан ба камбудиҳои ҷиддӣ ва дағалона вайрон кардани талаботи баъзе бандҳои Низомномаи намунавӣ оид ба шӯрои диссертатсионӣ фаъолияти ду шӯро (самтҳои Физика ва Геологияи назди ДМТ) қатъ ва шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-018 назди Институти

фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А.Баҳоваддинови АМИ ҶТ аз рӯйи ихтисосҳои 6D050200 – Сиёсатшиносӣ ва 6D050100 – Сотсиология боз дошта шуд. Дар ШД 6D050200 – Сиёсатшиносӣ бо таъкидҳои чандинкарата нигоҳ накарда, фиристодани диссертатсияҳои хому пурхато ба ҳукми анъана даромада буд, ки Комиссия дигар бо ин ҳол муросо карда наметавонист. Ин ҳолат дар ҷаласаи ШЭ ҳамин самт ҳаматарафа омӯхта шуда тасмим гирифта шуд, ки ихтисоси мазкур бо ихтисосҳои ШД 6D.KOA-030 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон муттаҳид карда шавад. Ҳамин тариқ, ин ШД фаъолияташро дар ҳайати таҷдиди назаршуда ва бо ихтисосҳои иловашуда аз нав оғоз намуд. Ҳаминро низ бояд таъкид намуд, ки баъди чунин тасмимҳои Комиссия баъзе ашхоси маълуми манфиатдор атрофи фаъолияти Комиссия туҳмату буҳтон ва носазогӯиҳоро оғоз намуданд. Вале хушбахтона, Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат-Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар вохӯриашон бо аҳли илм ва зиёиёни кишвар, ки рузи 18.03.2020 баргузор гардида буд, барои пешгирии чунин зиёдаравиҳо ва дигар камбудиҳои ин раванд нуқтаи тамом гузоштанд.

Аз 35 дархост оид ба тамдиди фаъолияти шӯроҳои диссертатсионии мӯҳлаташон ба поёнрасида, бо тавсия дастгирии шӯроҳои экспертии соҳавӣ ва қарори Раёсати Комиссия ба 19 ШД барои 5 соли минбаъда ва инчунин ба 16 ШД дигар ба муҳлати 1 сол аз нав иҷозати фаъолият кардан дода шуда, 3 дархост дар омӯзиш қарор дорад (ҷадвали 1).

Ҷадвали 1 – Таъсиси шӯроҳои диссертатсионӣ аз ибтидо то 01.07.2020

Шӯрои диссертатсионӣ	Комиссия	Тамдиди ШД	Шуъбаҳои аттестатсионӣ					
			Табиӣ-риёзӣ ва техникӣ		Ҷамъиятӣ-гуманитарӣ		Тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ	
			Таъсис	Тамдид	Таъсис	Тамдид	Таъсис	Тамдид
Тасдиқ шуд	**59**	**32**	16	9	30	18	13	5
Қатъ ё боздошт	3		2		1		0	
Рад карда шуд	**95**	**0**	13	0	58	0	24	0
Дар баррасӣ	**5**	**3**	3	1	0	1	2	1
Дархост ворид шуд	**159**	**35**	**32**	**10**	**88**	**19**	**39**	**6**

Инчунин, муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ барои ҳимояи он диссертатсияҳое, ки аз рӯйи ихтисосҳои онҳо дар ҷумҳурӣ шӯроҳои диссертатсионӣ таъсис дода нашудаанд, барои дар заминаи

ин ё он шӯрои диссертатсионии амалкунанда ташкил намудани ҳимояҳои якдафъаина 53 дархост пешниҳод намудаанд. Шуъбаҳои аттестатсионии Комиссия дархостҳои муассисаҳоро оид ба ташкили ҳимояҳои якдафъаина дақиқан омӯхта, таҳлил намуда, баъди хулосаи шӯроҳои экспертии дахлдор (минбаъд ШЭ) 49 дархострo қонеъ гардониданд, ки онҳо ба ихтисосҳои Сохтмон, Гидрология, Физика, Биофизика, Тиб, Биология, Таҳлили системавӣ ва ғайра тааллуқ доранд.

Танҳо дар нимсолаи аввали соли 2020 барои таъсиси ШД аз муассисаҳо ба Комиссия 11 дархост ворид гардида, 3 дархост қонеъ, 1 дархост рад ва 5 дархост дар баррасии шуъбаҳои аттестатсионии Комиссия ва ШЭ қарор дорад (ҷадвали 2). Шӯроҳои дар ин самт таъсисшуда инҳоянд:

1. 6D.KOA-057 назди Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино аз рӯйи ихтисоси 6D110100 – Тиб (03.03.01- Физиология, 14.03.01- Анатомияи одам);
2. 6D.KOA-058 назди Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино аз рӯйи ихтисоси 6D110400 – Фарматсия (14.04.01- Технологияи тавлиди доруворӣ, 14.03.06 - Фармакология, фармакологияи клиникӣ);
3. 6D.KOA-059 – назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисосҳои 6D030100 – Ҳуқуқшиносӣ ва 6D030300 – Фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ (12.00.08 - Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология, ҳуқуқи иҷрои ҷазои ҷиноятӣ; 12.00.09 - Мурофиаи ҷиноӣ ва 12.00.12 - Криминалистика).

Ҷадвали 2 – Таъсиси шӯроҳои диссертатсионӣ аз 01.01.2020 то 01.07.2020

Шӯрои диссертатсионӣ	**Комиссия**	**Тамдиди ШД**	**Шуъбаҳои аттестатсионӣ**					
			Табиӣ-риёзӣ ва техникӣ		Ҷамъиятӣ-гуманитарӣ		Тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ	
			Таъсис	Тамдид	Таъсис	Тамдид	Таъсис	Тамдид
Тасдиқ шуд	**3**	**17**	0	6	1	9	2	2
Рад карда шуд	**1**	**0**	0	0	0	0	1	0
Дар баррасӣ	**5**	**3**	3	1	0	1	2	1
Дархост ворид шуд	**11**	**20**	**3**	**7**	**3**	**10**	**5**	**3**
Коркарди иловагӣ	2	0	0	0	2	0	0	0

Ҷараёни воридшавии дархостҳои муассисаҳо дар мавриди таъсиси шӯроҳои диссертатсионӣ аз он гувоҳӣ медиҳад, ки раванди созмондиҳии шабакаи шӯроҳои диссертатсионӣ дар ҷумҳурӣ, тақрибан дар марҳилаи хотимаёбӣ қарор дорад. Гуфтан мумкин аст, ки муассисаҳои илмӣ ва таҳсилоти олии касбии кишвар дар ин самт тамоми иқтидору имконоти

мавҷудаи илмии худро сарф намудаанд. Лозим ба ёдоварист, ки Комиссия ҳам, зинаҳои ташкилӣ-ҳуқуқиро сипарӣ намуд ва фаъолияти он ба як маҷрои муайян ворид гардид. Минбаъд Комиссия фаъолияти худро, асосан, барои такмил додани коргузорӣ, дақиқан риоя гардидани муқаррароти санадҳои меъёрии ҳуқуқии самти аттестатсияи кормандони илмӣ ва илмӣ-техникии тахассуси олӣ, боло бурдани сифати диссертатсияҳои ҳимояшаванда ва арзёбии аҳамияти амалии онҳо барои рушду ривоҷи иқтисодиёти кишвар равона менамояд.

Таъсиси шӯроҳои экспертӣ (ШЭ)**.** Дар самти илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникӣ то имрӯз 5 шӯрои экспертӣ таъсис дода шудааст. Айни ҳол ШЭ самти илмҳои Химия, технологияҳои химиявӣ ва металлургия, Техникӣ ва технология, Математика, механика ва информатика фаъол мебошанд. Ин шӯроҳо ба ғайр аз ҷаласаҳои алоҳида, боз ҷаласаҳои умумӣ гузаронида, то имрӯз 136 диссертатсияро баҳогузорӣ намуда, барои додани дараҷаҳои илмӣ ба баррасии Раёсати Комиссия пешниҳод кардаанд.

Дар самти илмҳои тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ бошад, то имрӯз 3 ШЭ таъсис дода шудааст:

- Тиббӣ, тандурустӣ ва фарматсия;
- Биология ва экология;
- Кишоварзӣ ва байторӣ;

Дар ҷаласаҳои ШЭ самти илмҳои тиббӣ, байторӣ, фармасевтӣ ва аграрӣ 100 диссертатсия баррасӣ гардидааст. ШЭ самти мазкур ба ғайр аз масъалаҳои додани дараҷаву унвонҳои илмӣ, инчунин мактубҳои баҳсталаб оид ба таъсиси ШД, лоиҳаи феҳристи ихтисосҳои илмӣ барои додани дараҷаи илмӣ, арзёбии маҷаллаҳои тақризшаванда, додани иҷозат барои ташкили шӯроҳои ҳимояи якдафъаинаро баррасӣ намуда, барои тасдиқ ба Раёсати Комиссия пешниҳод мекунанд. То имрӯз ШЭ самти илмҳои Тиббӣ, тандурустӣ ва фарматсия бештар фаъол мебошад.

Дар самти илмҳои ҷамъиятӣ-гуманитарӣ бошад, то имрӯз 7 ШЭ таъсис дода шуда, дар онҳо 252 диссертатсия баррасӣ ва арзёбӣ шудааст. ШЭ самтҳои илмҳои – Таҳсилот, Ҳуқуқшиносӣ, Таърих, мардумшиносӣ ва бостоншиносӣ, Иқтисодиёт ва соҳибкорӣ, Забоншиносӣ, адабиётшиносӣ ва тарҷумонӣ, Фалсафа, сотсиология ва сиёсатшиносӣ ва самти Санъат ва варзиш хеле хуб фаъолият карда истодаанд. Масъалаи таъсиси ШЭ дар самти илмҳои Ҳарбӣ ва амниятӣ бинобар сабаби дар ҷумҳурӣ набудани шумораи зарурии докторону номзадҳои илм дар ин соҳаҳо алҳол ғайриимкон мебошад.

Бояд тазаккур дод, ки ШЭ назди Комиссия дар экспертиза ва баҳодиҳии диссертатсияҳо хеле серталаб ва ҷиддӣ мебошанд.

Ҷадвали 3 – Таҳлили омории фаъолияти КОА аз ибтидо то 01.07.20

Самт	Комиссия дар умум				Шуъбаҳои аттестатсионӣ											
					Табиӣ-риёзӣ ва техникӣ				Ҷамъиятӣ-гуманитарӣ				Тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ			
Диссертат-сияҳои ҳимояшуда	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**488**	9	34	445	136	2	9	125	252	5	15	232	100	2	10	88
Рад шуд	**39**	1	2	36	8	0	1	7	26	1	1	24	5	0	0	5
Дар баррасӣ	**261**	9	20	232	36	2	6	28	210	7	14	189	15	0	0	15
Ворид шуд	**788**	**19**	**56**	**713**	**180**	**4**	**16**	**160**	488	**13**	**30**	**445**	**120**	**2**	**10**	**108**
Коркарди иловагӣ	20	0	0	20	10	0	0	10	1	0	0	1	9	0	0	9
Унвони илмӣ	**Ҳамагӣ**		**Профессор**	**Дотсент**	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент
Тасдиқ шуд	**304**		33	271	81		8	73	185		18	167	38		7	31
Рад шуд	**55**		10	45	7		1	6	43		9	34	5		0	5
Дар омӯзиш	**57**		4	53	7		0	7	39		3	36	11		1	10
Ворид шуд	**416**		**47**	**369**	**95**		**9**	**86**	**267**		**30**	**237**	**54**		**8**	**46**
Коркарди иловагӣ	**0**		0	0	68		3	65	1		1	0	8		0	8
Баробар-арзишӣ	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**40**	5	11	24	22	1	5	16	13	4	3	6	5	0	3	2
Рад шуд	**2**	1	1	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0
Дар омӯзиш	**5**	0	2	3	2	0	0	2	0	0	0	0	3	0	2	1
Дархост ворид шуд	**50**	**6**	**14**	**30**	**24**	**1**	**5**	**18**	**18**	**5**	**4**	**9**	**8**	**0**	**5**	**3**
Коркарди иловагӣ	15	0	0	0	15	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0
Аттестат-сияи такрорӣ	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**4**	1	0	3	4	1	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Рад шуд	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дар омӯзиш	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дархост ворид шуд	**4**	**1**	**0**	**3**	**4**	**1**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Натиҷаи ҳамин серталабист, ки 39 диссертатсия манфӣ арзёбӣ гашта, дархости шӯроҳои диссертатсионии дахлдор вобаста ба додани дараҷаҳои илмӣ аз тарафи Раёсати Комиссия рад карда шудааст.

Тибқи Низомномаи Комиссия бояд тамоми фаъолияти ШД ва ШЭ аз ҷониби Комиссия маблағгузорӣ карда шавад, аммо бинобар сабаби ҳанӯз мавҷуд набудани имконияти молиявӣ ин иқдом амалӣ намегардад. Дар доираи имконияти молиявии Комиссия ба котибони илмии ШЭ барои ҳар як ҷаласа (80 сомонӣ) ва ба ҳар як эксперт барои экспертизаи диссертатсияҳо маблағ (докторӣ – 350 сомонӣ, номзадӣ – 250 сомонӣ) пардохт карда мешавад.

Ҳимояи диссертатсияҳо, дарёфти унвонҳои илмӣ, баробарарзишии ҳуҷҷатҳо. Натиҷаҳои фаъолияти шуъбаҳои аттестатсионии Комиссия, ШД, ШЭ ва Раёсати Комиссия дар самтҳои ҳимояи диссертатсияҳо, дарёфти унвонҳои илмӣ, баробарарзишии (нострификатсияи) дипломҳо ва шаҳодатномаҳои илмии дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда ва аттестатсияи такрории соҳибони онҳо дар ҷадвали 3 пешниҳод гардидаанд.

Тавре аз ҷадвали 3 дида мешавад, то кунун аз теъдоди диссертатсияҳои дар ШД ҳимояшуда ба Комиссия 788 парвандаи аттестатсионӣ ворид гардидааст. Пас аз омӯзиши парвандаҳои мазкур дар шуъбаҳои аттестатсионӣ ва арзёбии онҳо аз тарафи ШЭ дар Раёсати Комиссия 488 парвандаи аттестатсионӣ тасдиқ гардида, 39 парванда рад карда шудааст.

Аз 488 парвандаи аттестатсионии тасдиқгардида 34 парванда ба довталабони дарёфти дараҷаи илмии доктори илм, 445 парванда ба довталабони дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва 9 парвандаи аттестатсионӣ ба довталабони дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисос тааллуқ доранд. Ҳимояи диссертатсияҳои аввалин вобаста ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз он дарак медиҳад, ки дар ҷумҳурӣ раванди ҳимояи диссертатсияҳои мутахассисони типи нав дар соҳаҳои гуногуни илм ба пуррагӣ оғоз гардидааст ва минбаъд шумораи диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) рӯ ба афзоиш ниҳода, шумораи диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаҳои илмии анъанавии доктори илм ва номзади илм, баръакс, коҳиш меёбад.

Аз теъдоди умумии диссертатсияҳои ба Комиссия воридшуда 261 диссертатсия дар омӯзиши кормандони шуъбаҳо ва шӯроҳои экспертӣ қарор доранд. Нишондиҳандаҳои натиҷаи фаъолияти шуъбаҳои аттестатсионӣ аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки дар самти илмҳои табиӣ, риёзӣ, техникӣ, тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ ҳимояи диссертатсияҳоро ҷоннок кардан лозим аст.

Дар ҳолати то 01.07 соли 2020 дар ШД 18 нафар шаҳрвандони хориҷӣ (дар самти илмҳои ҷамъиятӣ-гуманитарӣ – 9 нафар, илмҳои тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ – 7 нафар ва илмҳои табиӣ, риёзӣ ва техникӣ – 2 нафар), 16 нафар хизматчиёни давлатии сатҳҳои гуногун (вазир, муовини вазир ва ғайра), 151 нафар кормандони муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва 337

нафар омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ диссертатсия ҳимоя намудаанд.

Вобаста ба дарёфти унвонҳои илмӣ бошад, аз ибтидо то имрӯз ба Комиссия аз тарафи муассисаҳои илмӣ ва таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ ҳамагӣ 416 дархост (47 дархост барои дарёфти унвони илмии профессор) ворид шудааст, ки аз онҳо 304 дархост қонеъ, 55 дархост рад ва 57 дархост дар ҳолати омӯзиш қарор дорад. Бояд қайд намуд, ки гарчанде дар ин самт натиҷаҳои муассисаҳо чандон назаррас набошанд ҳам, сифати пешниҳодҳо ва натиҷаҳои илмиву методии довталабон зина ба зина беҳтар шуда истодааст. Умуман, бастаи ҳамаи ҳуҷҷатҳои ба Комиссия воридшаванда тадриҷан, ба як низоми муайян ворид мешавад.

Айнан ҳамин тавр, дар самти баробарарзишии (нострификатсияи) дипломҳо ва шаҳодатномаҳои илмии дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда ва аттестатсияи такрории соҳибони онҳо низ корҳо ба як низоми муайян даромадааст. То кунун барои нострификатсияи ҳуҷҷатҳо ба Комиссия 50 дархост ворид гардида, 40 дархост, ки мутобиқи талабот мураттаб гардидааст, тасдиқ, 2 дархост рад ва 5 дархост дар омӯзиш қарор дорад.

Барои аз аттестатсияи такрорӣ гузаронидани соҳибони дипломҳои дараҷаҳои илмии дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон бо он давлатҳо дар хусуси эътирофи баробарарзишии ин гуна ҳуҷҷатҳо созишнома ба имзо нарасонидааст, ба шуъбаи аттестатсионии илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникии Комиссия ҳамагӣ 4 дархост (PhD) ворид шудааст, ки аз тарафи Комиссия дипломҳои бадастоварда тасдиқ гардидаанд.

Аз тарафи шуъбаҳои аттестатсионии Комиссия зиёда аз 176 шиносномаи ихтисосҳои илмӣ таҳия шуда, бо қарори Раёсати Комиссия тасдиқ карда шудаанд, ки барои фаъолияти пурмаҳсули ШД ва ШЭ мусоидат хоҳанд намуд.

Дар **ҷадвали 4** фаъолияти Комиссия танҳо дар давраи ҳисоботӣ, яъне аз 01.01.2020 то 01.07.2020 инъикос ёфтааст. Тавре дида мешавад, дар ин давра аз теъдоди 295 диссертатсия ва парвандаҳои аттестатсионии воридгардида, 106 парванда тасдиқ ва 6 парванда рад карда шудааст. Аз 106 парвандаи тасдиқгардида 5 парванда ба довталабони дараҷаи илмии доктори илм, 97 парванда ба номзади илм ва 4 парвандаи аттестатсионӣ ба довталабони доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисос дахл доранд.

Ҷадвали 4 – Таҳлили омории фаъолияти КОА 01.01.2020 то 01.07.2020

Шӯрои диссертат-сионӣ	**Комиссия**		**Тамдиди ШД**		**Шуъбаҳои аттестатсионӣ**											
					Табиӣ-риёзӣ ва техникӣ				Ҷамъиятӣ-гуманитарӣ				Тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ			
					Таъси с		Тамдид		Таъсис		Тамдид		Таъсис		Тамдид	
Тасдиқ шуд	**3**		**17**		0		6		1		9		2		2	
Рад карда шуд	**1**		**0**		0		0		0		0		1		0	
Дар баррасӣ	**5**		**3**		3		1		0		1		2		1	
Дархост ворид шуд	**11**		**20**		**3**		**7**		**3**		**10**		**5**		**3**	
Коркарди иловагӣ	**2**		**0**		0		0		2		0		0		0	
Диссертат-сияи ҳимояшуда	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**106**	4	5	97	17	2	1	14	63	1	0	62	26	1	4	21
Рад карда шуд	**6**	1	0	5	2	0	0	2	1	1	0	0	3	0	0	3
Дар баррасӣ	**183**	8	14	161	36	2	6	28	132	6	8	118	15	0	0	15
Ворид шуд	**295**	**13**	**19**	**263**	**55**	**4**	**7**	**44**	**196**	**8**	**8**	**180**	**44**	**1**	**4**	**39**
Коркарди иловагӣ	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Унвони илмӣ	**Ҳамагӣ**		**Профессор**	**Дотсент**	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент	Ҳамагӣ		Профессор	Дотсент
Тасдиқ шуд	**41**		3	38	4		1	3	32		1	31	5		1	4
Рад карда шуд	**19**		1	18	2		0	2	15		1	14	2		0	2
Дар омӯзиш	**51**		4	47	7		0	7	33		3	30	11		1	10
Пешниҳод ворид шуд	**111**		**8**	**103**	**13**		**1**	**12**	**80**		**5**	**75**	**18**		**2**	**16**
Коркарди иловагӣ	**0**		0	0	0		0	0	0		0	0	6		0	6
Баробар-арзишӣ	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**4**	1	2	1	2	1	0	1	0	0	0	0	2	0	2	0
Рад карда шуд	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дар омӯзиш	**8**	0	2	6	2	0	0	2	3	0	0	3	3	0	2	1
Дархост ворид шуд	**12**	**1**	**4**	**7**	**4**	**1**	**0**	**3**	**3**	**0**	**0**	**3**	**5**	**0**	**4**	**1**
Коркарди иловагӣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Аттестатсияи такрорӣ	**Ҳамагӣ**	**PhD**	**Докторӣ**	**Номзадӣ**	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ	Ҳамагӣ	PhD	Докторӣ	Номзадӣ
Тасдиқ шуд	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Рад карда шуд	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дар омӯзиш	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дархост ворид шуд	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Коркарди иловагӣ	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Дар асоси дастуру супоришҳои Пешвои миллат, Президенти кишвар мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати рушди илмҳои дақиқ, риёзӣ ва техникӣ шуъбаи аттестатсионии самти илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникии Комиссия тадбирҳои иловагӣ андешида шуда истодааст. Дар давраи ҳисоботӣ ба шуъбаи мазкур 3 дархост оид ба таъсиси шӯроҳои диссертатсионии нав ворид гардид, ки онҳо дар баррасӣ қарор доранд.

Аз шумораи умумии шӯроҳои диссертатсионии таъсисдодашуда дар давраи ҳисоботӣ ба КОА 26 парвандаи аттестатсионӣ ва диссертатсияҳои ҳимояшуда ворид гардидаанд. Аз ҷумла, аз 6D.КОА – 003 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, – 3 адад, 6D.КОА – 009 Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ – 2 адад ва 6D.КОА – 012 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон – 1 адад, 6D.КОА – 013 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон – 1 адад, 6D.КОА – 016 назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ – 1 адад, 6D.КОА-032 назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ – 1, 6D.КОА-037 назди Институти математикаи ба номи А. Ҷӯраеви АИ ҶТ – 1, 6D.КОА – 39 назди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон – 2 ва 6D.КОА-041 назди Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АИ ҶТ – 10, 6D.КОА – 047 назди Институти геология, сохтмони ба заминҷунбӣ тобовар ва сейсмологияи АИ ҶТ – 2, 6D.КОА – 050 назди Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур – 1, 6D.КОА – 053 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон – 1.

Мутаассифона, дар давраи ҳисоботӣ аз шӯроҳои диссертатсионии 6D.КОА – 031 назди Институти физикаю техникаи ба номи С.У. Умарови АИ ҶТ бе сабаб ва 6D.КОА – 007 назди Институти кимиёи ба номи В.И. Никитини АИ ҶТ бо сабаби муваққатан боздоштани фаъолияташ ягон диссертатсия ворид нагардид.

Дар нимсолаи аввали соли 2020 фаъолияти 7 шӯрои диссертатсионии амалкунанда ба муҳлати як сол тамдид карда шуданд. Ба истисноии шӯрои диссертатсионии 6D.КОА – 39 назди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон – 5

сол. Аз ҷумла, 6D.КОА – 007 назди Институти кимиёи ба номи В.И. Никитини АИ ҶТ, 6D.КОА – 012 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, 6D.КОА – 013 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, 6D.КОА – 031 назди Институти физикаю техникаи ба номи С.У. Умарови АИ ҶТ, 6D.КОА-032 назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ, 6D.КОА-037 назди Институти математикаи ба номи А. Ҷӯраеви АИ ҶТ ва 6D.КОА – 39 назди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон бо фармоишҳои раиси КОА аз 02 марти соли 2020, №№ 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 тамдид карда шуданд.

Дар давраи ҳисоботӣ 3 ҳимояи якдафъаина ташкил карда шуд. Аз ҷумла, дар заминаи шӯрои диссертатсионии 6D.КОА – 009 Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ – 1 ва 6D.КОА-041 назди Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АИ ҶТ – 2.

Дар давраи ҳисоботӣ барои дарёфти унвонҳои илмии дотсент ва профессор ба шуъбаи табиӣ-риёзӣ ва техникӣ 8 дархост ворид гардид. Аз ин теъдод як дархости дотсентӣ қонеъ гардонида шуда, як дархост рад карда шуд. 6 дархости дотсенти мавриди омӯзиш қарор доранд.

Натиҷаҳои ҷамъбасти фаъолияти ШД ва ШЭ. Фаъолияти Комиссияро дар тамоми самтҳо, махсусан дар самти фаъолияти ШД ва ШЭ мусбат арзёбӣ кардан мумкин аст. Ҷамъбаст ва натиҷагирии фаъолияти Комиссия дар соли 2019 бо иштироки аъзоёни ШЭ, ки 18 январ ва 10 феврали соли 2020 дар семинар-машварат бо раисон, котибони ШД, ректорон, котибони илмии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, директорону котибони илмии институтҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, инчунин иштироки намояндаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, баргузор гардида буд, мавриди муҳокимаи ҷиддӣ қарор дода шуд. Дар рафти ҷаласаҳо бештар аз камбудиҳо ва норасоиҳо дар фаъолияти ШД, сифати пасти баъзе диссертатсияҳо кушоду равшан изҳори ақида гардида, роҳҳои бартараф кардани камбудиҳо низ нишон дода шуданд. Хусусан, ҷаласаи рӯзи 10 февралро, ки дар Донишгоҳи техникии Тоҷикистон доир гардида буд, барои фаъолияти минбаъдаи Комиссия муҳим, таъсирноку муфид арзёбӣ кардан мумкин аст. Дар рафти ҷаласа мутахассисони соҳаҳои мухталиф мавқеъ, сахтгириҳо ва серталабии Комиссияро нисбат ба диссертатсияҳо қотеъона ҷонибдорӣ намуданд. Ҳатто як диссертатсияи ба ШЭ ирсолгардидаро, ки сар то по бо камбудию ғалатҳои нобахшиданӣ буда ва онро ШД (аз ихтисоси Сиёсатшиносӣ) ба Комиссия ирсол намудааст, аз ҷониби Ёрдамчии Президенти ҶТ муҳтарам А.А Раҳмонзода ба аҳли толор нишон дода шуда, таъкид карда шуд, ки албатта, пеши роҳи ба Комиссия воридшавии чунин диссертатсияҳо гирифта шаванд. Тасмим гирифта шуд, ки ҳар семоҳа бо котибони илмии ШД, ШЭ ва шӯроҳои

олимон аз тарафи Комиссия маҷлисҳои корӣ доир карда шавад. Инчунин қарор карда шуд, ки ҳамасола ШД доир ба фаъолияти худ ба Комиссия гузориши муфассал пешниҳод намоянд, то ки фаъолияти онҳо мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор гирифта, доир ба камбудию нуқсонҳои мавҷуда ба унвони муассисаҳои илмӣ ва таҳсилоти олии касбӣ номаҳои расмӣ фиристода шавад.

Вобаста ба суханронии Роҳбари давлат дар вохӯрӣ бо зиёиёни кишвар, ки 18 марти соли 2020 доир гардида буд, Комиссия ба нақшаи чорабиниҳои асосии фаъолияти худ тағйиру иловаҳо ворид сохта, кори шуъбаҳои аттестатсионӣ ва шӯроҳои экспертиро дар самти экспертизаи диссертатсияҳо таҷдиди назар намуд. Дар ҷаласаҳои машваратӣ фаъолияти худи Комиссия ва шӯроҳои диссертатсионӣ мавриди муҳокимаю арзёбӣ қарор дода шуда, аз рӯйи натиҷаҳои онҳо қарорҳои дахлдор қабул карда шуд ва ба масъулини муассисаҳое, ки дар наздашон шӯроҳои диссертатсиони амал мекунанд, расонида шуд.

Коркард, такмил ва таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти Комиссия. Таҷрибаи кори Комиссия нишон дод, ки санадҳои муҳими меъёрии ҳуқуқии мавҷуда, аз қабили Низомномаи намунавӣ оид ба шӯрои диссертатсионӣ ва Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) аз камбудиҳо орӣ нестанд ва ниёз ба такмил доранд. Аз ин рӯ, Комиссия ба ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва муассисаҳои илмии кишвар ҷиҳати такмил ва пешниҳод намудани тағйиру иловаҳо ба санадҳои зикршуда бо мактуби расмӣ муроҷиат намуда, таклифу пешниҳодҳои лозимаро дарёфт кардааст ва корҳо дар ин самт ҳадафмандона идома доранд.

Фаъолияти машваратӣ-тарғиботӣ, муроҷиати шаҳрвандон ва ҷобаҷогузории кадрҳо. Дар Комиссия рӯзи қабули шаҳрвандон оид ба масъалаҳои марбут ба аттестатсияи кормандони илмӣ ва илмӣ-техникии тахассуси олӣ аз тарафи раиси Комиссия, муовини раис, котиби илмӣ ва мудирони шуъбаҳои аттестатсионӣ муқаррар карда шудааст, ки шаҳрвандон тибқи он қабул карда шуда, ба саволҳои худ ҷавобҳои мушаххас мегиранд. Қобили зикр аст, ки дар давраи ҳисоботӣ муроҷиати ду шаҳрванди хориҷӣ аз ҷумҳуриҳои Украина ва Қазоқистон дар хусуси асардуздии ду шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба почтаи электронии Комиссия ворид гардид:

якум, Комчатных Елена Викторовна аст, ки соли 2018 дар Украина дар мавзӯи «Факторы инновационного развития транспортных предприятий» мақолаи илмӣ навишта, дар вебсафҳаи https://cyberleninka.ru/article/n/faktory-innovatsionnogo-razvitiya-transportnyh-predpriyatiy/viewer ба нашр расонидааст, нисбат ба шаҳрванди ҷумҳурии мо Касымова Мавджуда

Халимовна, ки дар мавзӯи «Развитие организационно-экономического механизма управления инновационной деятельностью предприятий в условиях рыночной экономики (на примере пассажирских автотранспортных предприятий Согдийской области)» ба Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-029 назди ДСРТ аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод намудааст, даъвои моликияти зеҳнӣ, азонихудкунии маводи илмии худро дорад;

дуюм, Куттыкужанова Зоя Александровна аст, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ соли 2000 дар Қазоқистон дар мавзӯи «Использование технологии по системному подходу в управлении познавательной самостоятельностью учащихся» диссертатсия ҳимоя карда, нисбат ба шаҳрванди ҷумҳурии мо Ахмедова Мухримахон Абдугафоровна, ки дар мавзӯи «Формирование познавательного интереса учащихся начальных классов на основе педагогической технологии по системному подходу» дар Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-027 назди Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров 2 октябри соли 2019 диссертатсия ҳимоя карда, 2 марти соли 2020 бо фармоиши № 57 Комиссия дараҷаи мазкурро дарёфт намудааст, даъвои дуздида шудани моликияти зеҳнии худро дорад.

Баррасии қонунии ҳолатҳои зикршуда дар Комиссия идома дорад.

Фаъолияти Комиссия дар саҳифаҳои матбуоти даврӣ ва расонаҳои хабарии ҷумҳуриявӣ ва сомонаи он низ мавриди таҳлил ва инъикоси амиқ қарор дода шуда, пешкаши омма гардонида шудааст. Аз ҷумла, мақолаҳои раиси Комиссия зери унвони «Бо афсона гуфтан давлат пеш намеравад» дар рӯзномаи «Ҷавонони Тоҷикистон» (9 апрели соли 2020, №15), «Илм: чанд паҳлуи як проблема» дар рӯзномаи «Ҷумҳурият» (13 апрели соли 2020,№72) ва мақолаи муовини раиси Комиссия таҳти унвони «Занҷири илм бо истеҳсолотро мустаҳкам бояд кард» дар чор шумораи ҳафтаномаи «Мароми пойтахт» (моҳҳои январ-феврали соли 2020) дарҷ гардиданд, ки дар онҳо масоили мубрами фаъолияти Комиссия мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода шуда буданд.

Мувофиқи ҷадвали басти вазифавии кормандон дар соли 2020 барои Комиссия 39 воҳиди корӣ пешбинӣ шудааст, ки аз онҳо 30 нафар – кормандони асосӣ ва 9 нафар – ҳайати хизматрасон мебошанд.

Аз тарафи Комиссия дар рӯзномаҳои «Ҷумҳурият» ва «Садои мардум» барои ишғоли вазифаҳои холӣ озмун эълон шуда буд. Мутаассифона, барои ишғоли вазифаҳои холӣ ба Комиссия ягон ҳуҷҷат ворид нагардид. Алҳол аз 30 воҳиди кории кормандони асосӣ 18 воҳиди корӣ пурра гардидааст ва 12 воҳиди кории дигар холӣ боқӣ мондааст, ки аз ин ҳисоб 3 воҳиди корӣ ба шуъбаи аттестатсионии илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникӣ, 3 воҳиди корӣ ба

шуъбаи аттестатсионии илмҳои тиббӣ, байторӣ, фарматсевтӣ ва аграрӣ, 3 воҳиди корӣ ба шуъбаи аттестатсионии илмҳои ҷамъиятӣ-гуманитарӣ ва 3 воҳиди корӣ ба шуъбаи ташкилӣ, молиявӣ ва ҳуқуқ дахл дорад. Азбаски маоши вазифавии кормандон кам асту мутахассисони дорои тахассуси олӣ ба кор намеоянд, бастҳои кории холӣ нимбастӣ дар байни кормандон тақсим карда шудааст. Дар Комиссия 10 нафар корманди дараҷаи илмидошта кор мекунанд, ки аз онҳо 4 нафарашон доктори илм ва 6 нафарашон номзади илм мебошанд.

Лозим ба ёдоварист, ки моҳи апрели соли ҷорӣ муҳлати фаъолияти Раёсати Комиссия, ки бо амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар се сол нав карда мешавад, ба итмом расид ва номзадҳои ҳайати нави Раёсат дар мувофиқа бо Кумитаи давлатии амнияти миллӣ ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фиристода шудааст.

Мукотибот ва муросилот. Дар давраи ҳисоботӣ аз тарафи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муассисаҳои илмӣ, таҳсилотӣ ва ташкилоту корхонаҳо ба Комиссия 406 мактубу санадҳои гуногун ворид гардида, ба қайд гирифта шудааст. Аз ин теъдод 6 мактуб аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҶТ ва дигар зерсохторҳои ҳукуматӣ ворид гардидааст. Инчунин, 189 парвандаи аттестатсионӣ барои дарёфти дараҷаҳои илмӣ, 58 парвандаи аттестатсионӣ барои дарёфти унвонҳои илмӣ, 8 парвандаи аттестатсионӣ барои эътироф ва баробарарзиши ҳуҷҷатҳои тасдиққунандаи дараҷа ва унвонҳои илмии дар давлатҳои хориҷӣ бадастовардашуда ба қайд гирифта шудаанд.

Аз тарафи Комиссия ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар муассисаву ташкилотҳои дохил ва хориҷи кишвар 157 мактубу пешниҳодҳо ирсол гардидааст. Аз ин шумора 12 мактуб ба Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол гардидааст.

Дар давраи ҳисоботӣ 123 фармоиш таҳия ва ба расмият даровaрда шудааст, ки аз онҳо 12 фармоиш оид ба фаъолияти асосӣ ва 7 фармоиш оид ба ҳайати шахсӣ мебошад.

Дар давраи ҳисоботӣ ба 41 нафар шаҳодатномаи унвони илмӣ дода шудааст, ки аз онҳо 3 нафарашон ба унвони илмии профессор мушарраф гардидаанд. Аз 106 нафар шахсони дипломи дараҷаи илмигирифта бошад, 5 нафарашон ба гирифтани дараҷаи илмии доктори илм ноил гаштаанд.

Дар давраи ҳисоботӣ дар назди раиси Комиссия 20 ҷаласаи назоратӣ гузаронида шудааст, ки дар онҳо масъалаҳои ҷории фаъолияти Комиссия муҳокима ва баррасӣ шудаанд. Ҳамчунин, дар давраи ҳисоботӣ мактуби шикоятии муғризонаю сар то по туҳматангези Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (таҳти №112/136 аз 12.03.2020)-ро

комиссияи босалоҳияти аз ҷониби Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон созмонёфта дар ҳайати 10 нафар мавриди санҷиши ҳаматарафа қарор дод. Камбудиҳо ва норасоиҳои ҷузъии ошкоргардида бо кӯмаки худи Комиссия дар рафти санҷиш ислоҳ ва бартараф карда шуданд.

Бояд таъкид кард, ки бо сабаби дар кишвар паҳншавии пандемияи COVID-19 ва аз 50 боло будани синну соли миёнаи аъзои ШД ва ШЭ, дар асоси тавсияҳои Ситоди ҷумҳуриявии вобаста ба коронавирус ва дар мувофиқа бо Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Комиссия муваққатан, то 15 сентябри соли 2020, фаъолияти ШД ва ШЭ-ро боздошт. Ҳамчунин реҷаи корӣ дар Комиссия вобаста ба паҳншавии сирояти COVID-19 тағйир дода шуд ва кормандони синнашон аз 60 боло корро ба таври фосилавӣ бо воситаи интернет дар хонаҳояшон идома медиҳанд.

Оид ба вазъи молиявӣ ва корҳои таъмиру тармим. Дар нимсолаи аввали соли 2020 аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ мувофиқи «Сметаи даромад ва хароҷот барои соли 2020 ба Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон» 543459 (панҷсаду чилу се ҳазору чорсаду панҷоҳу нуҳ) сомонӣ ҷудо гардидааст. Аз ин маблағ 463312 (чорсаду шасту сеҳазору сесаду дувоздаҳ) сомонӣ барои музди меҳнати кормандон, хариди таҷҳизоти техникӣ, маводи канселярӣ, пардохтҳои коммуналӣ, алоқа, таъмири ҷорӣ ва пешбурди соҳа хароҷот шудаст, ки 85,27% нақшаи нимсоларо ташкил медиҳад.

Аз тарафи Комиссия дар нимсолаи аввали 2020 барои 157 хулосаи экспертии парвандаҳои аттестатсионӣ ба экспертҳои ШЭ ба маблағи 44532 (чилу чор ҳазору панҷсаду сию ду) сомонӣ пардохт шудааст.

Мувофиқи нархномаи хизматрасониҳои давлатии пулакии Комиссия ба суратҳисоби махсуси он дар нимсолаи соли ҷорӣ 145623 (як саду чилу панҷ ҳазору шашсаду бисту се) сомонӣ ворид гардидааст, ки 107063 (яксаду ҳафт ҳазору шасту се) сомонии он барои мустаҳкам намудани базаи моддию техникӣ, ҳавасмандгардонии кормандон ва пардохтҳои ҳатмӣ хароҷот шудааст. Барзиёдии даромад ва трасфертҳои асосии дохилӣ ба ташкилотҳои давлатии молиявӣ хароҷот шудааст, ки дар якҷоягӣ 73,5%-ро ташкил медиҳад. Дар давраи ҳисоботӣ талаботи экспертҳоро ҷиҳати боло бурдани ҳаққи пардохти экспертизаи диссертатсияҳо, ШД ва бо дарназардошти дигар омилҳо дар мувофиқа бо ниҳодҳои дахлдор нархи баъзе хизматрасониҳои пулакии Комиссия мавриди таҷдиди назар намуд, ки он дар сомона гузошта шудааст.

Оид ба мушкилоти ҷойдошта. Бояд тазаккур дод, ки ҳарчанд Комиссия бахри иҷрои банди 4 нусха аз протоколи маҷлиси Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 феврали соли 2017, № 2 дар бораи фаъолияти Муассисаи давлатии «Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон», иҷрои бандҳои протоколи маҷлисҳои машваратии назди Ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа аз 06 марти соли 2017, № 12 ва аз 09 октябри соли 2017, № 16/37 ва инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунанда тамоми иқтидорҳои худро равона карда бошад ҳам, мутаассифона, дар иҷрои баъзе аз бандҳои протоколҳои мазкур, ки ҳалли онҳо ба фаъолияти дигар муассисаҳои илмии ҷумҳурӣ вобастагӣ дорад, мушкилӣ мекашад.

Моро мебояд танҳо аз мавқеи истиқлолияти воқеии илмию фарҳангӣ, манфиатҳои милливу давлатӣ ва тақдири ояндаи илми ватанӣ баромад намуда, пойгоҳи илмии Комиссияи олии аттестатсионии кишвари худамонро ҳаматарафа мустаҳкам намоем. Танҳо Комиссияи миллӣ метавонад пуштибони манфиатҳои миллату давлат, ҳимоятгар ва тарғибгари болоравии сатҳу сифати кадрҳои илмӣ ва илмӣ-техникии тахассуси олӣ ва диссертатсияҳои ҳимояшаванда бошад.

Комиссия тасмим гирифтааст, ки:

- баҳри дар амал татдбиқ намудани дастуру супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки зимни вохурӣ бо аҳли илм ва эҷодкорони кишвар (18.03.2020) иброз намудаанд, тадбирҳои зарурӣ андешад;
- ба фаъолияти ШД самти илмҳои табиӣ, риёзӣ ва техникӣ таваҷҷуҳи хоса зоҳир намояд;
- дар фаъолияти худ шаффофияти бештари электрониро роҳандозӣ намояд;
- ҳимояи диссертатсияҳои шаҳрвандонро дар дигар мамлакатҳо низ ба қайд гирифта, пайгирӣ намояд;
- пинҳон нигоҳ доштани маҳрумкунӣ аз дараҷаҳо ва унвонҳои илмии дар дигар ҷумҳуриҳо бадастовардаи шаҳрвандони кишварро ошкор ва пайгирӣ намояд;
- тавассути роҳбарони муассисаҳо назорати ҷиддиро вобаста ба фаъолияти ШД ва серталабиро ҷиҳати аз рӯйи низомномаву дастурҳо омода намудани парвандаҳои аттсетатсионӣ барои дарёфти унвонҳои илмӣ ба роҳ монад;
- дар ҳамкорӣ бо муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва таҳсилоти олии касбӣ ҷиҳати интихоби мавзуъҳои диссертатсионӣ вобаста ба иҷрои ҳадафҳои стратегии мамлакат чораандешӣ намояд;
- назоратро аз болои мазмуну муҳтавои маҷаллаҳои тақризшаванда пурзӯр намояд;
- ҳолатҳои номатлуби плагиат ва асолати пасти диссертатсияҳоро қатъиян пешгирӣ намояд;
- барои пешгирии ҳолатҳои номатлуби шиносбозӣ, хешутаборчигӣ ва амалҳои коррупсионӣ дар ШД, ШЭ ва дигар сатҳҳои аттестатсионӣ тадбирҳо андешад;

- минбаъд низ барои ба кор ҷалб намудани мутахассисони соҳавии арзандаву дорои тахассуси олӣ чораҷӯӣ намояд;
- барои дастрас намудану насби сервери пуриқтидор чораҳои зарурӣ андешад.

Тадбирандешӣ. Дар заминаи таҷрибаҳои амалӣ, таҳлилҳо ва хулосаҳои ҷамъбастӣ Комиссия тасмим гирифтааст, ки баҳри фаъолияти босамари хеш тадбирҳои зеринро роҳандозӣ намояд:

- бозбинии сохтори идорӣ;
- бинобар зиёд будани миқдори ихтисосҳои илмӣ дар шуъбаи илмҳои ҷамъиятӣ ва гуманитарӣ, ба ду шуъбаи алоҳида тақсим кардани он;
- дар самти илмҳои иқтисодӣ таъсис додани боз як шӯрои экспертӣ;
- барои аз байн бурдани хавфи коррупсия, зиёд намудани ҳаҷми маблағи пардохти экспертизаи диссертатсияҳо барои экспертҳо;
- бо мақсади бо таҷҳизоти техникии муосир таъмин будан, ба яке аз лоиҳаҳои сармоягузориҳои хориҷӣ шомил намудани Комиссия.

Пешниҳод. Дар доираи имконоти мавҷуда ба бинои дигар иваз намудани бинои феълии Комиссия, зеро он ба мазмун, мақом ва талаботи он айни ҳол ҷавобгӯ нест.

Бо истифода аз фурсати муносиб сипос ва қаноатмандии хешро аз дастгирии ҳамешагии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз соҳаи илму маориф баён дошта, омодагии хешро баҳри татбиқи ҳамаҷонибаи ин сиёсат иброз медорем.